

Lehoczki Károly

HALÁLVÁGTA

Színmű két részben

Szereplők:

Író

Az író felsőbb énje

Túrázó férfi

Túrázó nő

Vadőr

Juhász

Felhasználónő

Rendőr

Vendég

Mentőtiszt

Mentőápoló

Sofőr

Első rész

(Az író sötét háttérben megvilágítva újságot olvas, kissé fölötte gubbaszt a felsőbb énje.)

Író:

Hm, ez érdekes. Ebből még lehetne is valamit kanyarítani. Biciklis francia házaspár a vasúti töltés menti kiserdőnél. Furcsa eset. Lírának biztosan nem jó, de prózának igen, vagy...

Felsőbb én:

Darabnak, mi? Miért erőlteted?

Író:

Nem erőltetem, kedvem van hozzá. Meg azért passzol is. Mennyi lenne ez prózában? Mondjuk, egy átlagos elbeszélés. Vétek érte. Csak van itt pár dolog, ami rögtön az elején nem tetszik. Vagy nem világos. Például az, hogy franciák. Franciaország kit érdekel? A franciák túl európaiak, abban nincs semmi húzás, semmi sorsszerűség.

Felsőbb én:

A franciát szerintem is érdemes lecserélni. Románra, vagy mondjuk oroszra, az megmozgathatja a mélyebb érzelmi bugyrokot.

Író:

Aztán meg, hogy honnan értesülök a történekekről? Újságban olvasom? Ki a fene olvas manapság újságot? Haha! – én. Pont most. Tiszta véletlen. Vagy valami kütyün? Ha kütyün, és megnevezem, tíz év múlva nem is emlékeznek, létezett valaha –, kiröhögnek.

Felsőbb én:

Az újsággal meg most azonnal röhögnek ki.

Író:

Vagy halljam a hírt a rádióban? És hol halljam, hol olvassam? Otthon? Kávézóban? Valakivel jó, ha megbeszélem, az új értelmezést vihet a történetbe. Nem, otthon nem akarom.

Felsőbb én:

A kávézó nem rossz ötlet, konkrét forrás említése nélkül. Ott kell legyen egy felszolgáló, akinek pár mondatot odabeszélhetsz, pláne, ha régebről ismerős, mosolygós fajta.

Író:

Orosz. Igen, az orosz talán jó lesz. De ha mindketten oroszok, hogyan szólnak az itteniekhez?
És milyen korúak? Túl vének nem lehetnek. Negyvenesek, mondjuk?

Felsőbb én:

Legyen a fickó magyar, csak a nő orosz. Régi ismerősök, és most együtt bicikliznek az országban.

Író:

Na, ez az! – a bicikli sem tetszik. Manapság sokkal valószínűbb a kocsis. Mondjuk magyarok biciklizhetnek itt hegyen-völgyön át, keresztül a pusztán kutyástól, ott rohángál mellettük, esetleg környező országbeli is, például román, vagy osztrák, na de egy orosz? Bár, ezek meg francia létükre biciklizgettek.

Felsőbb én:

És a kutya?

Író:

A kutyát vihetik a kocsiban. A hátsó ülésen.
Nem, ha régről ismerősök, és a világ végéről idejön a barátnője, akkor nem biciklivel mutatja meg neki az országot. Kocsiba ülnek, legfeljebb lerakják valahol, és túráznak egyet gyalog. Vagy mégis biciklivel? Kerékpártartóval éppen vihetnek magukkal bringát. Csakhogy kerékpáron menet közben nem tudnak beszélgetni, minden szöveg a piknikezésre marad.
Régi ismerősök? Lehet új kapcsolat is. Valami nyaralóhelyről. Repülőútról. Konferenciáról. Céges ismeretség. Olajcég, akármilyen. Próbálják összerakni az életüket. Akkor viszont a negyvenes sok. Inkább harmincas eleje. Hm, a negyvenes tapasztaltabb, ami vele történik, ahogy reagál, mélyebbre ható.
A harmincas eleje viszont dinamikusabb, érdekfeszítőbb.
És a kutya? Hogyan kerül ide Oroszországból? Itt van és kész. Jöhetett a csaj kocsival, vagy nem? Abban elfér. Látni errefelé orosz rendszámot!

Felsőbb én:

Na, dönts el öregem. Azt sem árt tisztázni, honnan tud a manusz oroszul. Ha kinn tanult, akkor a régi ismerős oké, csak a korosztály nem stimmel, azok sokkal idősebbek, manapság nemigen tanul ott senki. Vagy karrier nyelvtudású, esetleg tolmács, vagy nem is tud oroszul, hanem egy harmadik nyelven társalognak?

Író:

Igen, igen, össze kellene rakni az alaphelyzetet, aztán kipróbálni, működik-e.

Felsőbb én:

Mi lenne, ha a csajnak is volna korábbi itteni kötődése? Egy elesett háborús nagyapa, dédapa. Sírhely, emlékmű, amit egyúttal szeretne meglátogatni. Vagy korábban járt volna már nálunk és összehasonlításokat tenne.

Író:

Szerintem a külső összehasonlítás elég, ezért nyugodtan lehet ez az első ittléte, így a fickó sokkal érdekeltőbb fényezni az országot, a gyalázat még inkább kiveri nála a biztosítékot.

Orvos. Mondjuk orvos mind a kettő. Összejöttek egy konferencián. Fiatalok, intelligensek, egészségügy, passzol a túra, lerakják a kocsit és tesznek egy jókora

kört gyalog. Gyalogtúra. Akár címnek is megteszi, bár nem vagyok tőle elájulva. Ideiglenesen, munkacímnek maradhat. A kutya a nőé... Hoppá! Miféle eb? Legyen kifejezetten orosz fajta? Milyen orosz fajták léteznek? Orosz agár, ezt mindenki ismeri.

Felsőbb én:

A barzoz túl nagytestű, méltóságteljes állat. Öntudatos, nem rohangál össze-vissza.

Író:

Igen, a barzoz elvetve.

Lajka! Az ürbe is az ment, csak annak a neve volt Lajka, nem a fajtája. Lajka, az közismert, közepes, fürgé, csahos, bolondos. Pont megfelel. És hát a neve is lehet Lajka, egyszerűen csak Lajka, és kész. Ilyen itt ritkán szaladgál, rögtön látni, aligha kóbor eb. Akkor ez rendben.

Szóval a kutya a nőé, oroszul szól hozzá. Ezzel képviseli az idegen nyelvet a darabban. Azt a pár szót bármelyik színésznő megtanulja, a közönségnek pedig nem kell értenie ahhoz, hogy nagyjából tudja, mit jelent.

Felsőbb én:

A társalgásuk?

Író:

A fickó beszélhet gyerekkorától oroszul. Az édesanyja orosz, ide jött férjhez, tőle még gyerekkorában fölszedte a nyelvet.

Tehát: Ülök egy presszóban, a presszómban, ahová rendszeresen beugrom egy kávéra. Jól ismernek, Mónikával... Hogy tetszik a név?

Felsőbb én:

Elmegy.

Író:

...Mónikával évődöm picit, hallgatom a háttérzenét a rádióban. A rádió megy, mint mindig. Hírek következnek, többek között röviden bemondják ezt az orosz túrázós hírt. Elgondolkodom rajta, valamit megérzek benne. Megkérdezem Mónikát, mit gondol róla. Nem is nagyon figyelt oda, de meg nem is igazán érdekli. Szól tovább a zene, elmerülök a gondolataimban.

Felsőbb én:

A felállás pedig?

Író:

Két fiatal orvos, úgy harminc körül, inkább azon túl, már ismerik a világot és bőrükön érzik az idő szorítását. A fickó orosz felmenővel, biztos nyelvtudással, ahogy az előbb felvázoltam. Egy külföldi szakmai konferencián találkoznak, nagyon szimpatikusak egymásnak. A férfi meghívja a kolléganőt magához, aki, mert a kuttyáját imádja, úgy dönt, bár hosszú az út, kocsival jön, azzal magával hozhatja. Járják az országot, szerintem a nő kocsijával, vagy most legalább is azzal vannak, az orosz rendszámnak még szerepe lehet, és gyalogtúrákat tesznek a környéken.

Felsőbb én:

Nagyapa, dédapa, háború?

Író:

Legyen, ezen ne múljon. A doktornő felmenője a második világháborúban itt harcolt, az éppen meglátogatott városban esett el, megnézik a volt hősi emlékmű helyét, azt azóta ugyanis eltakarították. Utána sétálni indulnak a környéki ligetes, homokdűnés területre, amit a keskenyvágányú vasút átszel, ott zajlik a cselekmény.

Felsőbb én:

Rendben. Próba.

(Presszó. Az író előtt kávé. Magasabb bárszéken mellette a felsőbb énje.)

Író:

Drága Mónika, hogy az ember mennyire magányos képes lenni ebben a déli hőségben!

Felzolgálónő:

Dehogy magányos, ott a kávéja.

Író:

Már majdnem megittam. Másra nem számíthatok?

Felzolgálónő:

Hozzak még egyet?

Író:

Maga az életemre tör!

Felzolgálónő:

Az élet tele van kockázattal. Mint egy második kávé.

Író:

Most képzelje, kulcsra zárnánk a kóceráját és kimennénk együtt a strandra!

Felzolgálónő:

Mármint mi ketten? Én magával?

Író:

Miért? Én meg magával. Vagy ez a második kávétól is veszélyesebb ötlet? Túl vén vagyok, mi?

Felzolgálónő:

Hagyjon! Írjon inkább verset.

Író:

Szerelmeset?
Így déltájt sehol senki, teljesen Mónikára koncentrálhatok. Mónika meg énrám.

Felzolgálónó:

Koncentráljon a versére! Hallgassa a zenét!

Író:

Mikor volt kinn a strandon utoljára?

Felzolgálónó:

Mit tudom én! Azt hiszi, emlékszem? Örökké dolgozom.

Író:

Milyen szerencse, akármikor bejövök, láthatom. Ez a déli időpont meg egyenesen csúcs, nem kell osztoznom senkivel.

Felzolgálónó:

Na, megyek, bepakolom a hűtőt. Csak hogy egy kicsit megint ráméhezzem. Addig költsön!

Író:

Figyeljen csak! Nahát! Hallotta az esetet a túrázókkal?

Felzolgálónó:

Milyen esetet?

Író:

Most, amit épp bementek a déli hírekben.

Felzolgálónó:

Nem. Vagyis rémlik. Valami oroszok.

Író:

Azt, azt! Felháborító, nem?

Felzolgálónó:

Engem ugyan nem izgat! Velem sem foglalkozik senki, engem ki hogyan molesztál. Szóljon, ha valaki jön, benn leszek a raktárban.

Író:

Na, így?

Felsőbb én:

Megteszi. Végül, teljesen mindegy. Presszójelenet és kész.

Író:

Akkor most megpróbálkozhatunk a főtémával.

(Kinn a természetben. Az író a színpad oldalában továbbra is a presszóban ül.)

Túrázó férfi:

A vizet betted?

Túrázó nő:

Be, persze. Készen vagyok.

Lajka, lapochka moya, poshli! Nu, tishe, tishe, ryadom! (1)

Mennyire örül, hogy végre kiszabadult a hátsó ülésről.

Valamit még a csomagtartóból? Becsukhatom?

Tényleg maradhat itt az autó?

Túrázó férfi:

Ne félj, nem bántják, Főleg fényes nappal nem. Ez itt más, mint a vad keleti pusztán.

Mehetünk? Induljunk!

Ezen a dülőúton úgy negyedóra gyalog, ott lesz egy tó, szerintem most kiszáradva, nyár közepén általában nincs benne víz. Van, hogy évekig sem, csak ha jön egy esősebb ős.

Túrázó nő:

Mennyire picike nálatok minden! Mintha az egész ország játékból volna! Otthon elindulok, semminek sem akar vége szakadni. Ha erdő, akkor szinte végtelen, egy egész rengeteg, aztán következik mégis egy tó, rajta sincs a térképen, de a túlpartot is alig látod, kiszáradni meg biztosan nem szárad ki sose.

Túrázó férfi:

Halványan emlékszem ilyenekre. Édesanyámmal utaztunk vonaton a rokonsághoz. Még egészen kisgyerek voltam. Másfél napig vonatoztunk, mire odaértünk, pedig azt mondta, közel laknak. Emlékszem, ahogy én is bámultam a réteket, az erdőket a vonatablakból. Félórát is mentünk mellette, mire megint más következett.

A tómeder túlsó oldalán elérjük újra a keskenyvágányút, a főúton hajtottunk mellette egy darabon, mutattam a városból kifelé jövet. A vasúti töltés túloldalán kezdődik egy nagyobbacska erdő, na, jó, ne mosolyogj, ligetecske, benne néhány tanyával, az egyik kifejezetten érdekes, amolyan művésztelepféle.

Túrázó nő:

Mikor jártál nálunk utoljára?

Túrázó férfi:

Ó, nagyon régen. Összesen is csak kétszer. Később anyu mindig maga ment, azt mondta veszélyes, most meg már ő sem jár. Nincs is nagyon kihez, van, aki meghalt, jó páran külföldön dolgoznak, nem maradt ott senki.

Túrázó nő:

Anyukádnak nem hiányzik az ország, a nyelv?

Túrázó férfi:

Dehogynem. Ahogy múlik felette az idő, egyre inkább. Tudod, tér vissza a gyerekkorába. Vagy térne. Csak hát a politika! Mindenféle adminisztratív baromság. Végül legyint, marad.
Pedig nálunk nincs otthon. Szerintem ott sem lenne már. Ah! – bonyolult.

Túrázó nő:

Csupa homok minden, a cipőmbe is belement.

Túrázó férfi:

Az. Sivatag. Akármekkora eső eshet, soha sincs sár, ez a talaj azonnal elissza. Menj az út szélén a száraz fűben, vagy a bakháton.

Túrázó nő:

Te itt szeretsz?

Túrázó férfi:

Az országban? Persze. Abszolút. Vagy úgy érted, konkrétan ezen a környéken? Ezt a vidéket nem kedvelem. Ez is az én megyém, de nem kedvelem. Én a Duna partján nőttem fel, nyugatabbra, az teljesen más. Nekem ez az ide szálllok, oda szálllok, ahogy épp a szél fúj föld idegen. Akárcsak a rajta élő ravasz parasztok. Egyszer így beszélnek, másszor úgy, ahogy a helyzet hozza, ahogy jobban megéri nekik. Felénk valahogy minden szilárdabb. A jellem is.
Na, és neked, hogy tetszik? Most már azért sok mindent láttál.

Túrázó nő:

Milyen fura fenyők!

Túrázó férfi:

Boróka. Itt őshonos. Ez körben Nemzeti park, kicsit olyan, mint a múzeum.

Túrázó nő:

Lajka, gde ti? Kuda pobezhala? Ko mne Lajka, ko mne! (2)
Nem bír magával, elege van a hátsó ülésből meg a városi betonból.
Imádok én is így barangolni. Otthon is szoktam. Ügyelet után nem fekszem le azonnal, persze, ha reggelig nyomatjuk, akkor igen, de ha legalább pár órácskát pihenhetek, akkor kigurigázom apám birtokára, olyan harminc kilométer, ott sétálok. Van ott egy kis falu, csupa faház, meg egy tó, olyan, amilyenről beszéltem, szinte még neve sincs, de alig látni a túlpartot, meg erdők. Aztán a friss levegőtől, ha elálmosodom, bebújok apám vackára, egy régi vasúti kocsit rakott ki betonblokkokra, kályha is van benne, vaságy, alszom egyet ott.

Túrázó férfi:

Faházak. Emlékszem rájuk. Aranyosak. Romantikusak.
Hát nekem erre esélyem sincs. Ügyelet után biztosan nem. Összecsuklom, mint a colstok. Itt az emberből a szart is kipasszírozzák, nem hogy sétálni legyen ereje. Egy éjjel hat-nyolc felvételem van, sorban hozza őket a mentő, közben valaki biztosan elhunyt, vizsgálni, adminisztrálni, beesik egy-két hipochonder, fél kettőkor pedig az éjszakai taxis, hogy két hete fáj a háta, megnézném-e, napközben neki aludnia kell, nem ér rá a szakrendelésen sorba állni.

Eltelik három nap is, mire az ember teste egy ilyen éjszakát úgy-ahogy kidolgoz magából –, addigra ott a következő, havi hétszer, nyolcszor. A nagy semmiért.

Túrázó nő:

Szakmai elhivatottságból.
Mennyi maradt a második szakvizsgádig?

Túrázó férfi:

Fél év.

Túrázó nő:

Ha megcsinárod az endokrint, könnyebb lesz. Otthagyhatsz a belgyógyászatot. Az endokrinológia mehet ambulánsan.

Túrázó férfi:

Remélem. Ezt így sokáig nem lehet bírni. Belerokkanok fiatalon. Csak hát, ugye, nem mehet mindenki járóbeteg ellátásba. Na, mindegy, valahogy majd lesz.

Túrázó nő:

Külföldre? Töletek könnyű. Sokan mennek.

Túrázó férfi:

Nem tudom. Ez a hazám. Hol lesz még az ember cipője is tele a hazája földjével?

Túrázó nő:

Nézd, őzikék! Ott elöl, a laponon.
Lajka, ko mne! Stoyatj! (3)
Ó, de aranyosak!

Túrázó férfi:

Rengeteg van belőlük. Alig maradt természetes ellenségük. Csak a vadászok, az ember –, meg néhány kóbor kutya.

Túrázó nő:

Mennyire békések! Nyugodtan eszegetnek.
Aha! – most kiszagolták Lajkát.

Túrázó férfi:

A szüleid nem elleneztek az utad?

Túrázó nő:

Nem szólnak az életembe. Csak ha kérdezem őket. Az autó miatt aggódtak, hogy nő létemre egyedül, meg hogy még sosem vezettem ennyit egyben, ilyesmi. Elég gyakran repülök, azt megszokták. Otthon meg vonatozom. Nálunk nem annyira téma, ha valaki elutazik párezer kilométerre.

Túrázó férfi:

Azért ez nem pusztán túra.

Túrázó nő:

Ezért jár egy puszi.

Túrázó férfi:

Vigyázz, veszélyes vagyok.

Túrázó nő:

Te tőlem nem félsz?

Apa még kérte, esetleg nézzek utána dédapának. Hát, ez megtörtént.

Túrázó férfi:

Sajnálom, ilyen világot élünk. Szobor- meg emlékmű döntögetőt. Máskor is volt ez így, különben nem lenne annyi bevert képű, letört végtagú ókori torzó, ütött-kopott templom, sírhely. Elszomorító, hogy az emberiség az évezredek során mit sem változott, a kultúrája nagyjából konstans.

Túrázó nő:

Istenem, annyi idős volt, mint mi!

Túrázó férfi:

És meghalt valamiért, amit most gyaláznak.

Aztán persze majd a gyalázókat is meggyalázzák, ki is kerekedik a szemük a felismeréstől, csak attól nem lesz jobb már senkinek. Gyalázat nem orvosolható gyalázzattal. S ki mer esküdni az egyetlen igazságra?

Bocsáss meg nekünk!

Mennyire elértéktelenedik olykor az emberi élet! Néha megdöbbenek önmagamtól is, bemegyek a kórterembe, zihál, de még él. Tudom, már nem sokáig. Kijövök, intézek ezt-azt, alig telik el pár perc, hívatnak, s már elcsendesült. A papírmunka jut eszembe először, meg hogy mit akartam éppen csinálni, el ne felejtsem.

Aki lebontatja a köveket, fel sem fogja, hogy egyszer csak megjelenik egy dédunoka, aki picit korától hallott a dédapja fájdalmas eltűnéséről abban az idegen országban, s mikor vetne egy pillantást legalább az emlékműre fölötte, már nem leli. Ennyit tud majd elmondani az otthoniaknak.

Író:

Időnként néven kellene nevezzék egymást, az közvetlenebbé tenné a viszonyt.

Felsőbb én:

Az övékét, és a közönségét hozzájuk.

Író:

Semmi gond, szebbnél szebb szláv női nevek közül válogathatunk. Szvetlana, fény. Ljubov, szeretet. Nagyezsda, remény. Vera, hit. Tatjana, itt nincs jelentés, de rendkívül közismert és jól hangzik.

Felsőbb én:

A Tatjana túlságosan távolságtartó, a Vera nálunk ugyanaz, a Szvetlana, Ljubov picit nyelvtörő, a Nagyezsda orosz, dallamos, meleg. Becézve Nágya. Szép. Szerintem ezt válaszd.

Író:

Tehát Nágya. A fickó pedig lehetne Péter. Lány, már-már túlságosan is, egyszerű, mégis elgondolkodó, olyan gyötrődős, pont, ami kell.

Felsőbb én:

Mmm, igen.

Túrázó nő:

Jól van, ne sopánkodj ezen.

Nu chto, lapochka moya, hochetsya probezhatjsya? Ladno, idi, toljko smotri, slishkom daleko ne uhodi! (4)

Elengedem kicsit Lajkát, hadd szaladgáljon. Mit szólsz hozzá? Az őzek elmentek, talán futkározhatna.

Túrázó férfi:

Engedd.

Ott elöl már látszik a vasúti töltés. Majd letelepszünk mellette, harapunk pár falatot.

Túrázó nő:

Én kolbászt kérek! Imádom a kolbásztotokat. Meg a fagyitokat, de az itt nincs. Kolbászt kolbásszal, ha lehet.

Túrázó férfi:

Rendben. Az enyém a kenyér meg a paradicsom.

Szóval, két vonzereje máris van a hazámnak. Reménykedhetem?

Túrázó nő:

Azért el ne bízd magad! Nem vagyok sem hentes, sem cukrász, ráadásul tele a cipőm homokkal.

Túrázó férfi:

És én?

Túrázó nő:

Ó, férfiből rengeteg szaladgál a világon!

Túrázó férfi:

De nőből csak egy.

Ide figyelj, Nágya, valami ősi erő vonz engem hozzád, hihetetlen ez a mély nyugalom melletted, mintha gyerekkoromtól ismernélek. Én nem is tudok udvarolni neked, a testvéremnek hogyan udvaroljak?

Túrázó nő:

Hát csak gondolkodj, kedves Péterem, mert különben kolbászra cseréllek, befalom, és már indulok is haza. Útközben még megállok egyet fagyizni.

Író:

Lassan ideje átkapcsolni a másik helyszínre.

Felsőbb én:

Majd, de előbb ezt az érzelmi szálát még erősíteni kell, végül is két egymást kedvelő ember tapogatja éppen a jövőt, kerül egyre közelebb egymáshoz. Ezen a látogatáson, meglehet éppen itt és most dőlnek el a dolgok, s ezzel mindketten tisztában vannak. Tudják, életük meghatározó pillanatait élik.

Író:

Viszont mielőtt eléri a töltést és letelepednek eszegetni, mindenképp foglalkozni kell a másik helyszínnel.

Felsőbb én:

Hát akkor ne tőkölj, oldd meg radikálisan. Két orvosnak szakmája az emberi test, az átlagosnál sokkal egyszerűbben, természetesebben érintkeznek egymással.

Író:

Ez igaz, de azért a testiséggel csínján kell bánni, két kultúrlényről van szó, kifinomult lelkekről.

Felsőbb én:

Ilyenkor mindenki egyszerűen ember, férfi meg nő. A vállát még átkarolhatja, megsimíthatja az arcát, a haját. Beszélhet a testről, egy orvosnak az is sokkal könnyebb.

Túrázó férfi:

Talán amikor hozzád érek, mint most, véletlenül, vagy akár direkt, a bőröm tudná neked a legtöbbet mondani.

Felsőbb én:

Hoppá! – itt nagyon nem mindegy, mit válaszol Nágya. Egy nő szerintem itt leginkább úgy tesz, mint aki az érintést észre sem vette, bár én is csak egy férfilélek vagyok, tévedhetek. Szerintem itt el lehetne sütni a kiáltást, amelyikre a kutyával kapcsolatban még úgysis szükség lesz, hogy messzire elhangozzék az orosz szó.

Író:

Felveti a fejét, körbetekint és elrikkantja magát Lajka után.

Túrázó nő:

Lajka! Gde ti, milenkaya? Lajka, Lajka! Ko mne! (5)

Túrázó férfi:

Te, oroszám, beléd estek a génjeim! Tudod? Csak rád néztem a büfében, és már láttam, ahogy itt sétálunk. Nekem ez a hely most olyan, mintha ezer éve lenne ismerős, mert te itt vagy velem. Előtte akárhányszor jártam a környéken, közömbös, idegen volt.

Túrázó nő:

És akkor csöngettek a következő szekcióra, te pedig nem emlékszel, miről is szólt a tudomány, mert engem bámultál végig profilból. Én pedig néha véletlenül oda-oda pillantottam, még mindig figyelsz-e?

Túrázó férfi:

De jó, hogy itt vagy! De jó, hogy megláttalak! Áldott légy, Birmingham konferencia!

Túrázó nő:

Nos, hol is az a tó?

Túrázó férfi:

Ahogy nézem, nincs tó. Ez a lapály jobbról, ez lenne a tó. A néhai. Már a nádak is hült helye, ezek szerint hosszabb ideje, hogy kiszáradt.

Túrázó nő:

És ha tavunk nincs, akkor mi az, amink van? Kolbászunk például van elég? Mert én sokat eszem ám! Tudod, engem drága kosztolni, magas az alapanyagcserém. Juj, de éhes vagyok!
Lajkának is jut egy kis darabka belőle?

Túrázó férfi:

Lajkái a héja.
Szóval, sokba kerül téged kosztolni. Majd vállalok plusz ügyeletet.
Mindjárt lecsücskenünk. Ott elöl, a vasúti töltés mellett elkanyarodik az út, ott nézünk valami kis tisztást. Ott, ahol az a terepjáró elhajtott.

Túrázó nő:

A héja? Hát, ezt beszéld meg veled te.

Felsőbb én:

Mikor is jártál arrafelé? Elég régen. Lehet, érdemes volna körbenézni a helyszínen.

Író:

Lehet. A művésztelepre ugrottam ki utoljára. Jó pár éve már. Nem is emlékszem, akkor volt-e víz a mederben. Viszont milliószor megfordultam hasonló vidéken. Neked magyarázzam? Az egyik barátom tanyán élt, hányszor motoroztam hozzá a homokbuckák között, belesüppedt a kerék a homokba, alig lehetett a kitaposott nyomban tartani. Mindenfelé naptól kiégett fű, ördögszekér, gízgázok. Persze, igazad van, a friss élmény nem árt. Ha csak egy dolgot észreveszek, már megérte. Majd megnézem a műholdfelvételt a területről. És még az is lehet, hogy kimegyek, bár, adódhat úgy, utána csak a látott üresség marad a fejemben a most berendezett helyszín helyett. A képzelet gazdagabb a valóságnál.

Felsőbb én:

Azon elgondolkodhatsz, adj-e a művésztelepnek valami konkrét funkciót, vagy maradjon a háttérben díszletnek.

Lassan tényleg jöhet a másik helyszín, ha már ennyire közel értek a töltéshez. Mostantól a két, egymáshoz közeli területen az események párhuzamosan is mehetnek, erre kereshetsz megoldást.

Író:

No, akkor nézzük. Ahogy haladnak, balról, még a vasúti sínek előtt, elkezdődik az erdő. Vagy liget, ez ugyebár nem a hatalmas Oroszország. Bár, a liget is túlzás, az olyan rendezett kis valamit sejtet, ez meg homoki akácos és vegyes erdő, jókora bozóttal. A tómeder esik jobbról. Amint a földút kiér a lapos kis töltéshez, elágazik mindkét irányba. Szemben, a sínek túloldala szintén erdős. A balra kanyarodó út hosszan nyúlik a fák között a vasút mentén, jobbra a töltésen túli magas bozót úgy százötven méter után átvált legelőbe, rajta birkák.

Felhasználó:

Nem volt senki?

Író:

Nem, Mónikám. Senki.

Felhasználó:

Kész a versike?

Író:

Kérek szépen még egy kávét. Meg egy zserbót hozzon hozzá, legyen szíves.

Felhasználó:

Hú, ez komoly! Valamin csak agyal ezek szerint!

Író:

Valamin. Talán.

Felhasználó:

Felolvassa?

Író:

Máris kész a hűtővel?

Felhasználó:

Ó, találok én magamnak hűtő nélkül is mit csinálni hátul, ha aggatok. Csak nem még mindig a ruszkikon rágódik? Tessék a kávéja, meg a sütije. Majd kiáltson!

Író:

Köszönöm.
Lehalkítaná a rádiót?

Felhasználó:

Ki is kapcsolhatom.

Író:

Elég, ha visszaveszi.
Az úgy kiváló lesz. Köszönöm.

Felsőbb én:

Személyek? Nem célszerű túl sok.

Író:

Nem is! Maradhatunk az eredeti hírnél, egy juhász, meg a vadőr. Később plusz két, a dialógusban is résztvevő fő. Még kettő plusz díszletnek.

Felsőbb én:

Cselekmény?

Író:

A vadőr a terepjáróján beáll a legelőre, közvetlenül a juhász mellé. Kiszáll, vállára veszi a puskáját, a kalapját a hőség ellenére a fejébe nyomja, aztán elkezdődik a diskurzus.

Felsőbb én:

Kit hogy hívnak?

Író:

Ja, igen. Igazad van. A vadőr Miklós, ő éltesebb. Ismertem egy ilyen nevű vadászt, nagyon hasonló karakterrel, könnyebb lesz kezelnem. A fiatal juhászgyerek, olyan huszonakárhány éves, legyen mondjuk Sándor, Sancikám vagy Sandrikám. Esetleg Matyi. Matyi? Nem, maradjon Sandri.

Juhász:

Jó napot, Miklós bátyám!

Vadőr:

Ahogy mondod, Sandrikám, kapunk belőle eleget, idetűz, de cefetül. Tiszta lucsok már az ingem az üléstámlától, pedig pokrócot dobtam rá, ne a műanyagoknak dőljek közvetlenül.

Juhász:

Mi járatban, Miklós bátyám?

Vadőr:

Hát, csak úgy, ahogy szoktam. Körbenézegetek.
Ennek a kalapnak sincs semmi árnyéka!

Juhász:

Aztán látott-e már valami érdekeset?

Vadőr:

Azt majd én tudom.
Kevesebb a birkád, hé, hová tetted?

Juhász:

Eladta a gazda.

Vadór:

De ennyit egyszerre?

Juhász:

Jöttek az olaszok, elvitték. Egy egész kamionnal. Szinte csak a törzsállomány maradt.

Vadór:

Ahá, értem! Akkor ezek jönnek majd máskor is. Valahol fölhajtotta a kapcsolatot, azért épített még egy hodályt hátul.

Juhász:

Ahogy mondja, Miklós bátyám. Bárány kellene nekik főként, de elvisznek mindent, ami van, vinnék az egész nyáját, ha adnánk.

Vadór:

Fizetnek is, gondolom. Megfogta a parasztja az Isten lábát!
Figyelj, gyerek, arra hátrább is legeltess, a dűlőnél igencsak megindult a parlagfű, most még fiatal, megeszik a birkák, később már nem kell nekik, kaszáltathatja a vadásztársaság.

Juhász:

Amennyit bírnak, annyit legelnek, Miklós bátyám. Kevés a jószág.

Vadór:

Elment a hallásod, Sandrikám? Az engem nem érdekel. Úgy szól az egyezés, lelegeltetitek a területet ingyenbe, de nekünk kaszáltatni ne kelljen. Mondom, menj velük a dűlő felé is, jön a hatóság, aztán röpi a bírság a parlagfűre. Ki is fizeti a gazdád, most van neki miből! Utána meg leveri rajtad. Őzet, szarvast láttál-e?

Juhász:

Őzsutákat, túlonan, a lapálynál, a tómedernél, de az magát úgysem érdekli. Bikát, bakot nem. Hallani viszont hallom őket folyton, nagyon megy az üzekedés. Bőgne; recsegnek, ropognak, ahogy kergetőznek.

Vadór:

Akkor a „Királyt” se láttad?

Juhász:

A tizennégyest? Persze, hogy nem. Nem könnyű azt meglátni. Miklós bátyám mikor látta utószor?

Vadór:

Hát, ez az! Pedig most vendéget várunk. Magasról. Nem ártana, ha meg bírná löni. Jót tenne a – hogy is mondják – imázsunknak. Ritka az ilyen kiváló,

éremesélyes bika mifelénk. Nehogy már valami pancser, vagy rabsic kapja puskavégre!

Juhász:

Próbálják bőgőkürttel!

Vadór:

Az attól ravaszabb. Bízd csak ránk, előbb utóbb meglesz! De nem ártana, ha most lenne meg.

Borzalmas meleg van. Nyomasztó. Neked nincs meleged, gyerek? Egész nap itt a nyílt mezőn. Miért nem húzódsz a fák alá?

Juhász:

Elnézegetek.

Vadór:

Hát, csak nézegess.
Embert sem láttál?

Juhász:

Kire gondol, Miklós bátyám?

Vadór:

Láttál, vagy nem láttál? – ne az foglalkoztasson, kire gondolok!

Juhász:

Nem láttam. Csak a mieinket. Őket is messze.

Vadór:

És kutyát? Kóbor ebet?

Juhász:

Arra gondol ott a vasúti töltésnél? Nem kóbor az, látszik, hogy valakié.

Vadór:

Kóbor a ganaja! Ott rohangászik most is. Zargalássza az apróvadat. Elriasztja a nagyvadat.

Juhász:

Miféle fajta? Maga ismeri?

Vadór:

Valami orosz lehet. Kinn áll a kocsijuk a kövesútnál. Mikor a tó melletti fordulónál lassítottam, hallottam, ahogy gagyarásznak, oroszul kiabálnak a kutya után.

Juhász:

Mégse kóbor akkor.

Vadór:

Nem a te agyadnak való ez, Sandrikám! Honnan tudjam én, hogy valaki jár ott? Én egy kutyát látok hajkurászni a vadat. Kóbor eb, úgy lepuffantom, mint annak a rendje! Ki mondja, hogy nincs igazam? Csak nem te, Sandrikám?

Juhász:

A maga üzlete, Miklós bátyám. Enyém a birkák.

Vadór:

Oroszok! Mi a kínjukat akarnak, nem voltak itt eleget? Végre elette őket a fene, most meg visszajárnak ide grasszálni. Nyáladzzanak, ölelgessék egymást otthon, ne a mi földünkön!

Juhász:

Mert? Ártottak magának? Nekem nem.

Vadór:

Az ilyen pipogya senkiházik miatt megy tönkre az országunk, mint te vagy, Sandrikám. Akinek az emlékezete, mint az aranyhalé. Még az állat, amit terelgetsz is jobban tudja, bántotta-e valaki életében, mint a te fajtád. És az apádat, meg a nagyapádat ki nyomorgatta? Beleszülettél a jóba, és teszel a múltra, amiben ők szenvedtek.

Juhász:

Nem tudom. Apám nem mondta, hogy olyan nagyon kínlódott volna. Fiatal koruktól van egy házuk anyával, porta hozzá, náluk lakom, mert nekem nincs. Harminchoz közeledek, lassan nősülni kéne.

Vadór:

Fogjad be Sandrikám, mert fölmege a vérnyomásom! Pipogya fráter fiatalok! Arra sem képesek a hazájukért, hogy emlékezzenek! Itt jöttek-mentek a tankjaikkal, erre volt a gyakorlóterük, lövöldöztek agyba-főbe, a saját földünkön cselédek voltunk, vadászni sem lehetett kimenni, megtiltották. Nehogy az atombombájukat kipofázzuk, vagy mit tudom én, mit rejtegettek a homokbuckák között! Teremtsd meg a magadét!

Juhász:

Miből, napszámból?

Más a világ már, Miklós bátyám, mindenki oda megy, ahova csak kedve tartja. Ha van rá lóvéja. Menjen ki maga is hozzájuk.

Vadór:

Ez a nagyapám legelője volt, ha tudni akarod, amin most a mocsos, megalkuvó lábad tapod. Elvették, bevitték a közösbe. Aztán odaadták a vadásztársaságnak. Mikor változott a világ, próbáltam visszazerezni, de nem sikerült. Én a sajátomon pofázok itt neked, te pedig hallgass az enyémen, tacszó, majd én megmutatom nektek, mosogatórongy lelkűeknek, hogy még megint más világ lesz! Az én világom! Na, akkor majd lehet, ki is megyek, de nem fogják megköszönni.

Juhász:

Formás, virgonc eb. Hogy kunkorodik a farka a hátára! Hopp, most átugrott a túloldalra, szerencséje, Miklós bátyám már nagyon nyúlt a fegyverért.

Vadór:

Jön az még vissza, pusztuljon, ahol van! Jön az még elém.

Juhász:

Nézte a meccset az este?

Vadór:

Meccset? Nem érek én rá meccsezni, Pistával lestük a „Király” lövilág végéig, hogy kifigyeljük a helyét, meg a szokását, készre vihessük a vendéget, meglegyen neki. De csak tarvad jött, meg egy selejt bika.

Juhász:

A válogatott játszott. Nyertünk!

Író:

Ha párhuzamosan akarunk haladni, akkor most visszanezhetünk a doktorokhoz. A meccset megbeszéljük nélkülnk.

Felsőbb én:

A válogatott nem nemzeti ügy? Érdekelhetné a köcsögjét.

Túrázó férfi:

Itt jó lesz, Nágya? Itt az árnyékban?
Szeretem a neved is, olyan, mint te magad. Megnyugtató kimondani. Nágya!
Hihetetlen! Amikor már semmi különöset sem vártam a sorstól, egyszer csak felbukkantál a semmiből.

Író:

Ledobja ő is a hátizsákját, a másik mellé, ezzel jelzi, hogy rendben van.

Felsőbb én:

Igazán visszaadhatná azt az érintést. Megérdemelné a ficek. Leszedhetne róla valami szöszmöszt, pókhálót. Persze nyugodtan megsimíthatná direktbe is, az is teljesen beleférne.

Író:

Rendben, megsimítja. Utána összeölelkeznek, de csak röviden, majd kezdenek kifelé pakolni a plédre.

Túrázó férfi:

Micsoda csönd! Valami egészen furcsa csönd van idekinn. Ha nem lennél velem, ha nem éppen itt volnánk, Európa közepén, egy város környéki kiserdőben, már-már azt hihetném, gyanús.
Látod a vasútállomást?

Túrázó nő:

Vasútállomást? Viccelsz? Vagy hőgutát kaptál?

Túrázó férfi:

Ott, jobbra az úton, ott áll. Ne mond, hogy nem látod?

Tudod, így nem látsz engem sem. Itt vagyok, de nem látsz. Vagy mégis? Mit látsz?

Ne csak nézz, ismerd fel, amit látsz!

Túrázó nő:

Nem, nem látom. Mutasd meg nekem. Hogy felismerjem eztán majd örökké.

Túrázó férfi:

Ott az a két dülöngő karó, a sínektől pár méterre mered a gazban. Az egyik magasabb a másiktól, közöttük keskeny deszka fölszögezve. Innen nem olvasható, de rajta a tó neve. Az állomás. Ott állt meg a vonat, amíg közlekedett.

Túrázó nő:

Értem. A végletekig egyszerűről és természetéről nehéz észrevenni, hogy pont azt tudja, mint amit a monumentális, bonyolult. Jön a vonat, megáll. Le és fölszállnak.

Talán nem logikusan tudva, de mégis tudom ezt valahol, Péter. Ezért vagyok itt.

Túrázó férfi:

Szeretlek ezért, Nágya, bölcs oroszokám.

Na nézzük, a kolbászt, meg a kolbászt, meg a kolbászt. Előszörre, étvágycsinálónak, a fele megfelel?

Túrázó nő:

Jesszusom, micsoda dikicsed van neked?

Túrázó férfi:

Ez? Ja, a késem. Vagy a töröm.

Túrázó nő:

Ekkora? Minek neked ekkora gyilok magaddal?

Túrázó férfi:

Nekem már fel sem tűnik, megszoktam. Vagy tizenöt éve használom.

Konkrétan ezt a tört édesapámtól kaptam, bár az eredetijét én vettem még gimiben, csak ellopták tőlem egy horgászaton. Aztán édesapám pótolta. Kissé más fazonú, mint az eredeti volt, azt jobban kedveltem, de ugyanolyant már nem sikerült kapnia.

Túrázó nő:

És kisebb kés, bicska ide nem volna elég?

Túrázó férfi:

Nyilván elég volna.

Az egyetemen, még elsőben, a dékanátus mögötti parkon átvágva ügettem a kolesz felé, amikor a bokrok közül sikkantás hallatszott. Odaléptem, egy lány évfolyamtársunkat szorongatta két fickó. Elküldtem őket mással szórakozni, s ahogy távolodtunk a lánnyal, utánam kiáltottak, hogy ezért majd még elszámolunk, vegyem biztosra. Akkortól a dzsekim elejébe varrva hordtam bőrtokjában a tört jó két évig, azóta meg általában velem van vagy a táskában, vagy a hátizsákban, valahol. Megszoktam.

Túrázó nő:

Hihetetlen ez a kolbász! Sehol a világon nem ettem még ilyen ízletest. Nálunk nem használnak pirospaprikát, és az állaga is teljesen más, keményebb, darabosabb, különválnak a zsír a hústól és nem füstölt, inkább pácolt. De ez ver minden más kolbászt is, amit valaha kóstoltam. Általában túl borsosak szoktak lenni, ebben viszont valami mennyei harmónia lakozik. Szólok Lajkának, egye fene, adok neki egy darabkát.

Lajka! Begi, kolbasa! Tak i bitj, videlju tebe nemnogo. Lajka! (6)

Túrázó férfi:

Hallod, milyen messziről csörtet? Nem kellene hagyni, hogy ennyire elcsatangoljon.

Túrázó nő:

Idi ko mne, Lajka, idi! Na tebe kusocek manni nebesnoy.

Ne uhodi tak daleko! (7)

A véleményünk megegyezik, amint látom. Imádja.

Tudod, hogy megmentettelek? Véged is lett volna, ha megpróbálkozol csak a héjával.

Hvatit! Bolshe ne poluchish. Nu, svobodna. Toljko smotri, daleko ne uhodi! (8)

Te, nagyon utálnak minket nálatok?

Túrázó férfi:

Szerintem lecsengett. Annyira nem is utáltak sosem. Erre anya sem panaszkodott, pedig ő meglehetősen érzékeny velünk kapcsolatban. Magunk között gyakran csak pecsovics társaságnak hív minket.

Túrázó nő:

Pecsovics? Az mit jelent?

Túrázó férfi:

Olyan seggnyaló féle.

Túrázó nő:

Hahaha! Igen? Nemhiába szimpatikus az édesanyád!

Túrázó férfi:

Miért, neked is ez a véleményed?

Túrázó nő:

Nem, de hogy, hogyan lehetne véleményem, pár napja vagyok itt és egy kumma szót sem értek az egzotikus nyelvekből. Szinte bárhová utazom a kontinensen valami lövésem van arról, mit beszélnek, de itt, elképesztő, mintha a Marson járnék.

Azért ilyet kimondani csak úgy bele a képetekbe, ehhez kell tartás.

Túrázó férfi:

Anya beleváló. Buzog benne a szláv vér. Birodalmi, nem pöcsöl.

A nyelvet meg egyszer csak elkezdted majd érteni. Remélem.

Szimpátiát várni pedig – csak gondold bele – tényleg nem lehet azok iránt, akik helyettünk döntenek a saját életünkről. Az is igaz, hogy átgázoltak rajtunk már jó páran, volt nép, amelyik ötszáz éven át rugdosott minket gyomorba, mégis szüntelenül hozzájuk oldalazunk. Ehhez képest tényleg túlzás titeket köpködni. Talán mert ez a legutolsó ilyen történelmi élményünk. Viszont lényegesen jobban éltünk, mint ti, az úgynevezett elnyomóink. Nem így szokott működni, nem is működött így korábban még soha.

Túrázó nő:

És most jobb?

Túrázó férfi:

Nehéz megmondani. Az öregek szerint nem. Nálatok biztosan.

Egy veterán ismerősünk azzal vigasztalja magát, hogy pesszimizmusra semmi ok, a világ ugyanolyan vacak, mint volt, tehát fikarcnyival sem lett rosszabb.

Szerinted ez élhető itt, Nágya?

Túrázó nő:

Most erre mit válaszoljak, Péter? Az én hazám más, és az a lelkem legmélyéig ér.

Író:

Ez egy nem könnyű szakasz. Sok mindent tudnak már egymásról, volt alkalmuk korábban megbeszélni, amit pedig még nem, azt nem egyszerű előhozniuk.

Egymással szemben ülve feszélyezőbb a csönd, mint járva.

Felsőbb én:

Bár a mérce igazából épp a csönd. Feszélyez-e, vagy természetes, sőt, esetleg gyönyörködtet. A csönd beszédes tud lenni.

Túrázó férfi:

Tessék a kolbász másik fele.

Túrázó nő:

Kösz, most nem kérem, elég lesz.

Ne szomorkodj. Tele vagyok mindenféle gondolatokkal, de amit mondani tudok, csupa közhely.

Néha nagyon energikusnak érzem magam, alakítanám akár az egész világot is, máskor pedig hagynám, sodorjanak az események. Vannak veszteségeim, és

vannak eredményeim, de mind csupa apróság az igazán nagy dolgokhoz képest.
Érzem, égek belül. Melegít ez a tűz, és csak remélem, nem emészt fel.

Túrázó férfi:

A hegyormok csodálatot keltenek, viszont dombocskák között lehet élni.

Túrázó nő:

Hahaha! Majd még kiderül, tényleg te vagy a zsákom foltja! Nem vagy te költő, hallod?

Túrázó férfi:

Költő nem, de a verseket szeretem.
Ezt ismered?

Fuss előlem,
fuss utánam,
minden utcán,
minden sarkon
ott a váram!

Túrázó nő:

Ezer ajtó,
ezer ablak
neked tárul,
elől, hátul
ripsz, kizárul,
ropsz, bezárul.

Túrázó férfi:

Téged lesnek
és kacagnak,
hajladozó szárnyaikkal
erre-arra csapnak,

Túrázó nő:

huzatokkal füttyögetnek
s már dagadnak
ezer ajtó, ezer ablak,
hogyan fogadnak,

Túrázó férfi:

csak én félek,
míg égne
utcahossz az esti fények,
hogyan jössz-e már,
mert oly hamar
vége lesz ennek a napnak.

Felsőbb én:

Itt most feltétlenül valami kontaktusra van szükség, ne is haragudj. Simítás,
átnyalábolás, kacagás.

Író:

Szavam sincs ellene.

Felsőbb én:

Aztán lassan visszanezhetnél amoda.

Író:

Rendben.

Milyen egyszerű dolgom van, mindent készen kapok valahonnan az éterből.

Vadór:

Hohó! – mondtam én, hogy még elém kerül. Utána is küldöm most a muszka hősöknek. Majd egy kicsit keresnie kell őket odaát, mert elpateroltuk őket, hála az égnek, messze az Isten háta mögé, még a köveket is elbontottuk fölülük végre. Trehány, mocskos népség!

Juhász:

Ezt meg honnan tudja, Miklós bátyám, ha egyszer nem járt náluk sosem?

Vadór:

Tudom. Láttam rajtuk. Az ideiglenesen nálunk állomásozókon. Meg mesélték, akik voltak ott. Épp csak a határon túl, de levegőt is alig bírtak venni a bűdöstől. Az egész ország halszagú, meg zsírszagú, meg lábszagú, meg vévészagú. Intézték amiért mentek, aztán fordultak is vissza. Az öreg is mesélte, aki a Dont megjárta, hogyan éltek. A házuk, akár itt az ólak, fából. Tele patkánnyal.

Juhász:

Az apámtól hallottam, hogy még vert falak közt kölkösködött a szomszéd utcában, lóganajjal mázolták föl a földes szobát, hogy ne poroljon. Hogy neki se volt mindig fürdőszobája, lavórban mosakodtak, egy lavórban mosták mindenüket, pössenteni meg a ház hátuljába jártak, és micsoda aromája volt annak, amikor reásütött a nyári nap. Meg, hogy amikor még ő sem élt, a háborúban, csalánt főztek ebédre a szülei, az én öregapámék.

Vadór:

Véded őket, Sandrikám? Ellenembe?

Juhász:

Csak mondom, amit hallottam. Meg láttam. Mert a faluszéli telep még mindig elég cifra, de tudja azt Miklós bátyám, jobban, mint én.

Vadór:

Sokáig kell neked majd gyűjtened arra a házra, fiú, úgy látom én.

Juhász:

Nem muszáj nekem mindig juhászknodnom sem, Miklós bátyám. Hírlik, széles a világ.

Vadór:

Jobban is teszed, ha indulsz, Sandrikám, de azért ezt a mókát még megnézheted.

Juhász:

Selejtezni nem akar, Miklós bátyám?

Vadór:

Hogy jön ez ide?

Az őzekből? Dehogynem. Az ezzel a munkával jár. De meg a mélyhűtő is ürül. Ráadásul nem csak az enyém, vannak még páran a faluban, akik nem vetik meg az őzhúst. Múltkor a polgármester úr szólt utánam nagy vigyorogva, hogy lassan rendet kéne tenni az állományban.

Juhász:

Csak mert akkor ez az eb is besegíthet. A selejtezésbe. Az erősebbjét úgysem bírja bántani.

Vadór:

Ne pimaszkodj! Majd most leselejtezzük őt magát.

Túrázó férfi:

Mit mondtál, hány ágyas a kórházatok?

Túrázó nő:

Ezerkétszáz. Az osztály, a gasztro, nyolcvan.

Túrázó férfi:

Endoszkópozol is?

Túrázó nő:

Nemrég kezdtem. Még nem megy túl jól.

Túrázó férfi:

Valamelyik nap majd beugrunk az osztályra, meg kell beszéljek egy esetet a kollégámmal, akkor körbenézhetsz nálunk.

Túrázó nő:

Jó. Feltétlenül.

Túrázó férfi:

Figyeld a hangyákat! Eléjük rakom a pengét, megzavarodnak. Elvesztik a nyomot. Kutatják az utat, de nem fordulnak vissza. Soha sem fordulnak vissza, csak ha elvégezték a feladatukat.

Túrázó nő:

Tegyem a köröket? Másszak át?

Túrázó férfi:

Hallottad? Lóttek!
Lajka!
Fussunk, gyere!

Túrázó nő:

Az nem lehet! Ilyen nem történhet meg!
Lajka! Lajka!

Vadór:

Láttad ezt, Sandrikám, tűzbe rogyott!
Mozgolódnak, rikácsolnak már. Nem baj, úgy a jó, mi meg szépen földobjuk a
dögöt a platóra, megy a dögkútba az elhullott malacokhoz.

Túrázó férfi:

Siess! Rosszat érzek.

Túrázó nő:

Péter, ne rohanj úgy! Tedd el a kést! Add ide a tört nekem!

Író:

És akkor most hajszálnyit túllépünk a cikken.

Felsőbb én:

A szerző jogánál fogva.

Író:

Nem árt, ha mindenki tisztába kerül azzal, hogy az irodalom nem holmi
dokumentumzsáner.

Felsőbb én:

Azt hiszed, túlteszel az életen, keresztülköpöd? Az élet utánozhatatlan cselszövő.

Író:

Meglehet, de mi most eleresztünk egy kiáltást, és aztán eldörrentünk még egy
lövést.

Túrázó nő:

Péter, várj!
Drága Petikém, állj meg!

(Eldörren a lövés. Péter a földre zuhan.)

(Vége az első résznek.)

Második rész

Túrázó nő:

Szent egek! Petikém, eltalálta a lábad! Vérzel!

Túrázó férfi:

A keservit!
Vágd fel a nadrág szárát, hadd lássam!
Jól van, ez nem vészes. Készíts nyomókötet, rászorítjuk az övemmel.
Szerencsére nem ért sem nagyeret, sem csontot.
Tessék, itt az öv.
Egy lyukkal szorosabbra. Jó, most pont jó. Ugye van a lábfejemen pulzus?

Túrázó nő:

Van.
Fel kell póckolni. Mindjárt nézek valamit. Addig feküdj hanyatt, támaszd a lábad a másokra.
Micsoda ember az ilyen?

Vadór:

Rohadék ruszki, most megkaptad a magadét! Régóta fentem rád a fogam.
Tőrrel jössz rám? Meg akarsz ölni? Láttad te is, Sandrikám, muszáj volt lőnöm, különben ledőf!

Túrázó férfi:

A maga kezébe nem való fegyver. Majd ki is veszik.

Vadór:

Te nem vagy orosz? Na, nem baj, attól még börtönben fogsz megrohadni gyilkossági kísérletért. Lecsukatlak, érted, lesitteltetlek, mint annak a rendje!
Még hogy az én kezembe nem való fegyver! Ha nem lett volna, már a hasamban állna a töröd. Önvédelem volt.
Hah, szóval orosz lotyóra hajtunk! Belevalónak mondják őket. Hol szedted föl, kinn az úton? Na, ez a menet most sokba kerül neked, kispajtás!

Túrázó férfi:

Ne merje szidni! És ne hazudozzon!

Vadór:

Vigyázz a szádra, kispajtás, beléd eresztek még egyet! Azt jobban megnézem, hová. Ki mondja meg, nem volt rá szükség, hogy végleg megállítsalak?
Nem ennek a ribancnak fognak hinni, hanem nekünk, igaz-e Sandrikám?

Túrázó férfi:

Adja ide a pótkereket feltámasztani a lábam. Ja, és tegeződjön otthon.

Vadór:

A pótkereket? Megbolondultam? Dögölj meg, ruszki kapca!

Túrázó nő:

Nézd, itt ez a tuskó, ezt találtam. Támaszd neki a lábad.
Mit mond?

Túrázó férfi:

Köszönöm, Nágya. Te drága nő!
Hogy meg akartam ölni. Le akartam szűrni a törrel.

Túrázó nő:

A szemét!
Istenem, Lajka! Szegénykém! Megsimogatom még utoljára.
De miért tette?

Túrázó férfi:

Ne menj oda, kárt tehet benned!
Mert bolond.

Túrázó nő:

Nem bírsz kimenni a kocsinkig. Mondd neki, hogy vigyen be a kórházba. Vagy
legalább az útig, onnan majd én beviszlek.

Túrázó férfi:

Mentőt hívunk. Kibírom addig.
Várj csak, előbányászom a telefonom. Így ni!

Vadór:

Telefonálgatunk? Akkor mi is telefonálunk, Sandrikám, mégpedig Robi tatának, a
mi áldott körzeti megbízottunknak, nézzen csak széjjel, aztán rögzítse a tényállást,
hogy ez a mocsadék engem ki akart nyírni. Hogy önvédelemből kímélettel lábon
puffantottam. Te leszel a tanú, Sandrikám, te pontosan láttál mindent.

Túrázó férfi:

Felírta az adataim? Lőtt sérülés. Igen, én vagyok a sérült. Jobb láb, comb középső
harmada laterálisan. Nyomókötéssel ellátva. Igen, az vagyok. A művésztelepnél,
az erdő meg a legelő határán. Jöjjenek a művésztelephez, ott rögtön meglátnak.

Túrázó nő:

Jönnek?
Mennyi idő ez nálatok?

Túrázó férfi:

Jönnek.
Ekkora távon úgy húsz perc.

Vadór:

Robikám, lenne itt egy kis dolog.
A művésztelepnél.
Nekem estek ketten, egy orosz nő, meg a magyar pacákja. Le akart szűrni az ürge.
Törrel. Mikor pár lépésre ért, lábon lőttem.

Nem, nincs különösebb baja, el lett kötve.
Hogy miért? Mit tudom én miért, Robikám. Előtte lelöttem egy kóbor kutyát, hajkurászta a vadat. Meglehet, az övéké volt. Majd kijössz, aztán rögzítéd, apukám.
Hogy látta-e valaki? A Sandri gyerek, itt áll mellettem, ő a tanúja.
Na, csak igyekezzél!

Túrázó nő:

Mit beszélt?

Túrázó férfi:

Rendőrt hívott. Az ittenit. Haver.

Vadór:

No, az anyátok úristenit, mindjárt sínen lesz a dolog. Ugye, Sandrikám? Nézzük is csak át, mit is láttál te itten?

Juhász:

Semmi különöst. Miklós bátyám lelőtt egy kutyát, nyilván ennek a két embernek a kutyáját, hisz maga is tudta, aztán mikor szaladtak megnézni mi van, lábon puffantotta a férfit, úgy jó harminc méterről.

Vadór:

Sandrikám, te megátalkodottabb vagy, mint én gondoltam. Gyanús voltál nekem már korábban is. Mielőtt túl magosra szokne a vérnyomásom és olyat tennék, amit te igen bálnál, nézünk csak szét a te házad táján, frissítsuk csak fel a te emlékezetedet, hátha jobban emlékszel majd a tíz perccel ezelőttiekre is! Hogy is volt azzal az öt báránnyal a menyasszonyod nővérenek a lakodalmán? Hogy kaptak azok bélgyulladást? Hová is kerültek azok? Döggútba, vagy a bográcsokba? Azt hiszed a lesről nem láttuk, ahogy segítetted őket agyongyógyulni? Meg az előbb, a selejtezésnél a nyelvemen volt, hogy nincs azzal azért olyan nagy baj, néha te magad is besegítesz egy-egy őzsutával.

Túrázó férfi:

Miért lőtte le a kutyát? Mit ártott magának?

Vadór:

Hát, ha tudni akarsz, kispajtás, te seggfej, pusztá élvezetből. Elégtételül. Gyöngye kis vigaszul a múltért.
Amúgy meg hajtotta a vadat, szóval kötelességből. Kóbor dög. Ezzel engem nem mar el senki, ne is reménykedj!

Túrázó férfi:

Mert elkövetett maga ellen bármit ez a nő? Vagy én elkövettem? Ki maga?

Vadór:

Hogy én ki vagyok? Az, aki neked csak nemzetes urad volnék, ha ez a sáskahad ide nem rajzik, és el nem zabrálja a családi örökségem. Körben, amit csak látsz, erdőt, mezőt.

Elvették, még az öregeimtől. Mára megszoktam, elfogadtam, de ne tolja ide többet a mocskos képét a tolvaja. Az idegen maradjon otthon.

Túrázó férfi:

Mert maga mióta nem idegen itt? Száz éve? Vagy megvan százhusz is? Jó, ha van százhusz éve, hogy belakták ezt a lápos, mellette meg sivatagos területet. Maga miféle? Rác? Jász? Kun? Német inkább? Vagy tót?
Jaj, a lábam! Nágya, megigazítanád, lecsúszott a tuskóról.

Túrázó nő:

Ne vitázz ezzel. Pihenjél.

Juhász:

Sváb család az övéké.

Vadór:

Pofa be, Sandrikám, nem voltál kérdezve!

Túrázó férfi:

Légy átkozott emberi emlékezet, ha csak a rosszra bírsz emlékezni! Ha nincs benned megbocsátás, könyörület.

Vadór:

Nem az emlékezettel van baj, kispajtás, hanem azzal, amire emlékezni lehet! Megbocsátani pedig az Isten dolga.

Túrázó férfi:

És mi? Mi majd magára emlékezzünk? Törjük el az unokája bokáját? És így menjen ez körbe-körbe? Honnan van magában ennyi gyűlölet?
Nézzen már rá erre a nőre, a megtestesült béke és szeretet.

Vadór:

Az unokámat mered a szádra venni? A derekad töröm ketté, te gané! Hallod, Sandrikám, a kegyenced fenyegetőzik. Erre már csak emlékezel majd, hogy bediktáld Robi tata jegyzőkönyvébe?
Egy hazaáruló vagy, meg még vak is! Ez a rifke tudod, mit keres itt? A pénzedet! Hogy a nyakadba akassza magát! Te meg beveszed. Hát úgy kell neked!
Megérdemled a sorsod. Majd lesz időd elgondolkodni a hűvösön, hol cseszted el!

Túrázó nő:

Engem gyaláz?

Túrázó férfi:

Téged is, de inkább a néped.
Miből gondoltad? Mondjuk, nem olyan nehéz kitalálni.

Túrázó nő:

A tekintetéből.
Látod, róla sem tudtál. Az ő gyűlöletéről.

Túrázó férfi:

Egyszer ő is megbékél majd.

Vadór:

Véged van már neked, kispajtás, ez már csak a halálvágta. Kis alkudozás még, entyempentyem, duma. Filozofálgatás. Meghaltál, gané, hogy összehozott velem a sorsod.

Tudod, Sandrikám, olyan ez, mint a múlt heti kan, amit a lesről lőttem. A kukoricás szélben. Előbb a koca váltott ki, túrogatta, csámcsogta a földútra szórt csalalmát. Vártam. Gondoltam, előbb-utóbb meg kell jöjjön a kan. És megjött! Mikor tisztának ítélte a levegőt, kiváltott az is. Durr bele! Még elrohant, vissza a kukoricásba, de én tudtam, ez már a halálvágta, ott lesz az száz méteren belül. Megnéztem a vért, piros volt, habos. Egyszerű eset. Mentem a vérnyomon, és ott feküdt, negyven méterre sem jutott.

Juhász:

Az élet rafka, Miklós bátyám, sose tudni ki futja épp az utolsó métereit, meg hogy ki adta le a halálos lövést.

Túrázó férfi:

Sándor, neked nem a birkák mellett van a helyed.

Juhász:

Köszönöm, de nekem ez jutott.

Túrázó férfi:

Ugyan! – hipp-hopp, és már le is ráztad magadról.

Vadór:

Jöhetne már ez a Robi tata, hol a búsba' kóvályog, majd még előbb ér ide a mentő, aztán elviszik a köcsögöt a megyeieknek. Telebeszélheti a fejüket. Csak ne volna ilyen dög meleg!

Író:

Azt hiszem, megváltoztatom a munkacímet.

Felsőbb én:

Én ebben majdnem biztos voltam. Tetszik a mostani gondolatod.

Író:

Gyalogtúraként kezeltem eddig. Nem igazán szerettem, még a Biciklitúra is inkább kedvemre való volt, csak hát a biciklit elvettem az elején. Ez a Halálvágta karakteresebb.

Felsőbb én:

Esetleg túlságosan is? A Gyalogtúrának gyengeségében az ereje, a néző gyanútlanul ül be.

Író:

Igen. Igaz. De nem árt, ha a cím utal az eszmei mondanivalóra. No, mindegy, a Halálvágta most jobban tetszik.
Nem idegeskedem különösebben a cím miatt, az úgy egyszer csak kiadja magát. Sokszor a cím van meg legelőször, ahhoz íródik az egész mű, máskor írás közben talál rá az ember, vagy utólag.
Hahaha! – még sosem fordult elő, hogy cím nélkül maradtam volna.

Felsőbb én:

Látom, ez most feldobott.
Emlékszem, amikor BM kérdőre vont, dolgozol-e, s te arról panaszkodtál, hogy nincsen címed! Erre benyögött a telefonba egyet, hogy égnek állt a hajad. Azért megoldottad. Nem is lett az olyan rossz.
No, csak figyelj oda, ha tényleg azt készülsz megtörtétté tenni, amit kiolvasok a fejedből.
Hm. Miért nincs a történninek műveltető formája? Megtörtéttetni. Mégsem vagyunk istenek.

Vadór:

Hogy a hétszentségit, a nyelv alá való sprayem is a másik nadrágom zsebében maradt!

Túrázó férfi:

Rosszul van, látod?

Túrázó nő:

Látom.

Juhász:

Miklós bátyám! Hé, Miklós bátyám! Kapaszkodjon belém!
Összeesett, segítség!

Túrázó férfi:

Hagyd, majd én!

Túrázó nő:

Ezzel a lábbal?

Túrázó férfi:

Az most nem számít.
Szürkül. Nem lélegzik. Nincs pulzusa.

Író:

Kinn a pusztán ilyenkor nem túl sok minden tehető. Hátára fektetni, rákiáltani, megrázni kissé, ha nem reagál, akkor fület az orr fölé, érezni-e a lélegzetét, közben figyelni a mellkasát, hasát, és a carotison pulzust tapintani. Ha tíz-tizenöt másodpercig nincs sem légzés, sem pulzus, el kell kezdeni az újraélesztését.

Felsőbb én:

Ó, ilyenkor az élet és a halál szinte egybe ér! Két egyforma esély között billeg a perc. Magasztos pillanat. Lélek, hogy bírod ki?

Túrázó férfi:

Infarktus. Kamra fibrillál. Reanimáljuk. Én csinálom a kompressziót, te fújod.

Túrázó nő:

Nagyon kérlek, kíméld a lábad. Kezdjük!

Író:

Jókora ütés a mellkasra, aztán tempó. Fárasztó munka, két-három percenként cserélni kell.

Túrázó férfi:

Még semmi.

Túrázó nő:

Cseréljünk, ebben a pózban nem tudsz elég erőt kifejtteni.

Túrázó férfi:

Még maradok. Huh!

Túrázó nő:

Na most! Figyeled? Alakul.

Túrázó férfi:

Talán.
Igen. Visszajött.

Túrázó nő:

Visszajött. Hörög. Jó.

Vadór:

Az anyátok szentségit... mit tettetek velem? Megkeserülitek!

Túrázó nő:

Mit mond?

Túrázó férfi:

Semmi újat. Vegyük úgy, megköszönte.
Konfúz, nincs teljesen magánál.

Túrázó nő:

Kérdés, mi az ábra a koronáriájával?

Túrázó férfi:

Majd megkatéterezik, megsztentelik. Valószínűleg megússza.
Szerencsés, az itteni kórháznak van invazív kardiológiája.

Hol az a mentő? Innentől sürgős volna. Nem ártana egy rohamkocsi, de értem nyilván csak esetkocsit küldtek.

Túrázó nő:

Mielőtt megint fibrillálni kezd.

Juhász:

Ez nem semmi volt! Maguk orvosok?

Túrázó férfi:

Igen.

Juhász:

Később bemószerozja magát!

Túrázó férfi:

Arra gondolsz, hagytam volna meghalni? Mondtam, orvos vagyok.

Juhász:

És a tör?

Túrázó férfi:

Ettünk. Épp a kezemben volt.

Juhász:

Azt ki hiszi el?

Túrázó férfi:

Az már egy teljesen másik kérdés.

Juhász:

Pihenjen. Dőljön a keréknek, vetődik oda a kocsirol egy kis árnyék.
A lába?

Túrázó férfi:

Volt jobb.

Húzzad az autó árnyékba ezt a... Miklóst. Úgy. Vidd innen a fegyvert is, ott mellette jó lesz.

Túrázó nő:

Dőlj a hátamnak.

Túrázó férfi:

Azt mondja a srác, támaszkodjunk a keréknek, az árnyékba. Nem rossz ötlet.
Mozgalmasra alakult ez a nap. És még nincs vége.

Túrázó nő:

Nyugodj meg. Itt vagyok. Megoldjuk.

Túrázó férfi:

Drága Nágya!
Apropó! Hogyan kiáltottad? Drága Petikém?

Túrázó nő:

Édesanyád szerint magányos leszek.

Túrázó férfi:

Ó, Nágya, szeretlek!
Anyám gyerekeknek lát engem, én pedig a párodnak látom magam. Nem leszel magányos. Én leszek veled. Mindig, mindenhol. Még akkor is, ha éppen teljesen másutt vagyok.

Túrázó nő:

El kellene jönnöd hozzánk, hogy lássanak az enyéim. Hogy belássák, helyesen döntök.

Túrázó férfi:

Feltétlenül. Ebből kikupálok gyorsan, a nyár végén még van tíz nap szabim, egyszer csak belépek a kórtermedbe vizitkor.

Túrázó nő:

Én pedig megkérdezem az új kolléga úr véleményét az esetről.

Túrázó férfi:

A kollégáid hanyatt esnek az akcentusomtól.

Túrázó nő:

Meg attól, hogy én odalépek hozzád és megcsókollak mindenki szeme láttára.
A betegek pedig elkezdnek tapsolni és az egyik felkiált: Gorjko! (9)
Ismered?

Túrázó férfi:

Még szép. Amikor smárolásra biztatnak. Keserű! Hadd irigykedjenek a többiek!
A sirnjichki a kedvencem és a dranjiki. Csak úgy melleleg. (10)

Túrázó nő:

Túrós és krumplis lepény. Micsoda mázlista! Nem is tudok mást sütni, csak ezt a kettőt. Egyik nap az egyiket kapod, a másik nap a másikat. És így ötven évig.
Vagy hatvanig.
Én étkezdéken szocializálódtam, tudod? Óvodai, iskolai, egyetemi, kórházi étkezdéken.
Munka után pedig elsétálunk haza. Nincs messze, félóra gyalog.

Túrázó férfi:

Hátulról karollak át, és te is engem. Egyszerre lépünk szorosan egymás mellett.

Túrázó nő:

Keresztülvágunk a parkon, arra rövidebb, meg sokkal szebb is. Hatalmasok a platánok. Már kislánykoromban is ugyanekkorák voltak. Játszótér, gyerekek, szeretem nézni őket, erre szoktam járni, nem a főutcán. Még olajkutat is láthatsz ott, körülkerítve drótkerítéssel.

Túrázó férfi:

Olajkút a parkban? Az a bólogató? És működnek?

Túrázó nő:

Aha, olyanok. Már nem működnek. A háború előtt olajat találtak a város alatt. Tele volt a város olajkúttal. Gyerekkoromban még sokkal több volt, mint most, és akkor még működtek. Gyakran okoztak balesetet, rámásztak a gyerekek, vagy éjszaka valami részeg letért az útról és kupán nyomta. Mióta elfogyott az olaj, vagy másutt gazdaságosabb kitermelni, sokat leszereltek, de párat körbekerítették, meghagytak emlékeknek.

Túrázó férfi:

Tank, repülőgép, úrhajó?

Túrázó nő:

Te kis pimasz! Tank egyébként van.

Túrázó férfi:

Csalódást okoztál volna, ha nincs. Így azért rögtön sokkal inkább megéri odamenni.

Túrázó nő:

Hát, majd választasz.
A Gorkij szobornál elkanyarodunk balra, onnan már látszik a házunk. Egyszerű bérház, háromemeletes. Mi az elsőn lakunk. Mindkét oldalról van bejárat. A konyhaablakunk alatt nyílik a hátsó bejárat, arra kerülünk. Felkiáltok: Anya, apa! – ők kihajolnak, meglátnak minket és könnybe lábad a szemük. Csak intenek, hogy menjünk fel.

Túrázó férfi:

Ajjaj, nekem akkor muszáj lesz vodkát innom! Egy egész vizespohárral.

Túrázó nő:

Dehogy! Apa nem olyan.

Túrázó férfi:

Egymás szemébe nézünk vele, hallgatunk, majd biccent, hogy odaad téged örökre.

Túrázó nő:

És mi akkor bejárjuk az egész környéket, később az egész hatalmas országot beutazzuk, elmegyünk a nagy szibériai folyókig, keresztül a tajgán a Bajkálig, Északra a tundrára, a Csendes óceánhoz és tovább, az egész kerek világnak megmutatjuk a boldogságunkat.

Hogy is van?
Szelíden dédelgetlek értékeim között.
A fények szétfolynak, mint a víz
s mint minden emlék létezésed mögött.

Túrázó férfi:

Bírlak hát, ahogy nem bírtam még soha!
Mily dús vagyok s egyben mily szegény,

Túrázó nő:

kevés, mint markomban a fény,
hogy erős vagy, kedves, morcona,
kontúr, lágy forma, pengő acél,

Túrázó férfi:

régmúlt idő, új tűz s minden forma ma,
mit óvni kell, s csak nagy helyre fér.

Túrázó nő:

Lajka itt fekszik a fejünk felett. Megnézem. Szeretnék hozzáérni.
Mintha aludna. Olyan békés.
Moya dorogaya! Vozmozhno, esli bolshe kolbasi dala bi tebe, ne ubezhala bi
vtoroj raz. (11)

Túrázó férfi:

Gondolod, ha több kolbászt adsz neki, veled marad? A lényeg nem abban leledzik,
elfutott volna-e vagy sem, hanem, hogy ez az ember itt él közöttünk.

Túrázó nő:

Szeretném tisztességgel eltemetni.

Túrázó férfi:

Meglesz.

Juhász:

A fegyver! Vigyázzon!

Író:

Most kénytelenek vagyunk átpillantani a presszóba, mert vendég érkezett. Ebből
akár még hasznunk is adódhat.

Vendég:

Jó napot kívánok!

Író:

Mónika!

Felhasználó:

Jövök!
Jó napot kívánok! Tessék parancsolni!

Vendég:

Egy cappuccinót legyen kedves.

Felhasználó:

Csokoládét, vagy fahéjat tehetek rá?

Vendég:

Köszönöm, nem kérek.

Felsőbb én:

El fog mindez férni egy színpadon? Már korábban is szólni akartam.

Író:

Nem az én gondom. Majd a rendező megoldja. Úgyis örökké siránkoznak, hogy nincs elég művészi szabadságuk. Hát, én megadom. Nettó szöveg. A többit intézze, ahogy akarja.

Vendég:

Fizetném is rögtön. Rohanok.

Író:

Amíg ezek pénzeznek, meg fölhörpinti, el lehet agyalni azon, mire is süljön el az a fegyver. A fickóra? A nőjére? A juhászra? Vagy a vadász lője le önmagát? No, majd mindjárt meginterjúvolom Mónikát.

Felsőbb én:

Te ebbe bevonnád ezt a nőt?

Író:

Miért ne? Ő lesz a sors asszonya.

Vendég:

Köszönöm. Finom volt. Minden jót, viszlát!

Felhasználó:

Viszlát!

Író:

Mónika kedves!

Felhasználó:

Csak nem megunta az életét? Harmadik kávé? Engem hagyjon ki ebből!

Író:

Nem, dehogy! Egyelőre nagyon is szükségem van az életemre, legalább is amíg ezt a problémát meg nem oldom.

Be szeretném magát vonni. Ha a fürdőzésbe nem sikerült, egye fene, az írásba.

Felhasználó:

Arra jól ráfizet, hármasmal volt fogalmazásból.

Író:

Majd én beillesztem a színdarabba, maga csak mondja meg, hogy mit.
Döntött már élet felett?

Felhasználó:

Tudja hány legyet, szúnyogot csaptam agyon már? Meg sajnós gazolnom is kell a szüleim hobbyján.
Ember fölött még nem.
Azaz de. Volt egy abortuszom. Túlságosan kislány voltam még.

Író:

Ettől mindenképpen könnyebb dilemma elé állítom. Egy félholt vadász lelőhet három személyt, akivel fasírtban van. Esetleg önmagát. Kire süsse el a fegyvert?

Felhasználó:

Mondtam én, hogy a ruszkitat rágicsálja még mindig. Köpje már ki, még a torkán akad!

Író:

Az is meglehet.
Nos, kit lőjön le?

Felhasználó:

Honnan tudjam? Nem ismerem az előzményt.

Író:

Nincs is rá szüksége. Az életben annyi minden történik vakvéletlenből. Kit üt el a kamion, ki trafálja el a lottó ötöst. Nem kell minden mögött ok-okozati összefüggést keresni.
Ha azt mondja, hogy a pacákat –, én megölöm. Ha a nőjét, akkor azt. A juhászt is kinyírom lelkiismeret furdalás nélkül, ha akarja. Bármelyik beleillik a képbe.
Képzelve el, egy pillanatra most maga az Isten. Eldöntheti, ki éljen, ki haljon.
Teljesítem, akárhogy dönt.

Felhasználó:

Jaj! Nem egyszerű a maga élete sem.
Lehet, hogy most haragszik majd rám, de én egy olyan nőies megoldást választok.
Azt mondja, a vadász már félholt?
Hát akkor lőjön, de ne találja el egyiküket sem –, mert remeg a keze, és duplán lát.

Író:

Rendben. Köszönöm, úgy lesz. A többi történés pedig innentől visszazár az én jogkörömbe.
Nem kérek kávét.

Felhasználó:

Értem. Megyek. Vigyázzon magára! Nyugi!
Szóljon ha... jó, jó, rendben.

Felsőbb én:

Hihetetlen, majd még működik!

Túráló nő:

Feküdj, Péter!

Író:

És ahogy ellöki a férfit, a közvetlen közélről leadott lövés annak szinte a fejét súrolva csodák csodájára elszáll a levegőben.
Ahogy eldőlt, már el is éri a puska csövét és kirántja a vadász kezéből.

Túráló férfi:

Elszánt alak, az egyszer biztos.
Nágya, dobd légy szíves a platóra. Brrr, gusztustalan minden fegyver.
Ügyes vagy. A hétszázát, ez nem sokon múltott. Úgy látszik, túl jó munkát végeztünk. Pedig milyen szoporózusnak, tónustalannak tűnik.
Köszönöm, Sándor!

Juhász:

Húha! Most már jó volna, ha jönne valami. Leginkább a mentő, az elvinné magukat mind.

Túráló férfi:

Tényleg, hogy legyen az autóddal, meg a cuccunkkal odaát?
Legjobb, ha beülsz a mentőbe, a plédünknel pillanatra megállnak, felveszed a cuccot, az útnál átszállsz a kocsidba és jössz utánunk.
Szerintem ellátják a sebem és elengednek, nem tartanak ezzel benn. Rendőrt biztosan hívnak, az eltart egy darabig, de aztán mehetünk haza.
Majd holnap átkötöttem.
Ja, és Lajkát is bekunyeráljuk az útig. Nézz valami pokrócot az ülésen, abba alaposan csavard bele.

Túráló nő:

Én veled szeretnék lenni végig.

Túráló férfi:

Aranyos vagy, Nágya. Te drága nő! Akkor Lajkát beteszed a csomagtartóba, kinn marad a kocsid az úton, s ha készen vagyunk, kijövünk érte taxival.

Túráló nő:

Jó, rendben.
Találtam pokrócot.

Túráló férfi:

Jön a mentő.

Túrázó nő:

Hol? Nem látom.

Túrázó férfi:

Én sem, csak a port, amit felkavar. Bár, lehet a rendőr is. Nem örülnék neki, semmi kedvem a haver karmai közé kerülni.

Túrázó nő:

Mennyiféle tud lenni a felkavart por!

Túrázó férfi:

Amilyen az egész, olyan a pora.
A mentő jön.

Túrázó nő:

Hála az égnek!

Író:

Nos, maradt néhány percünk a megérkezéséig. Bármilyen tisztázandó még kettejük között? Kérdés, kérés? Később nem lesz rá lehetőség.

Felsőbb én:

Nem szükséges örökké beszélniük. Hallgassanak. Az olyan bensőséges.

Író:

Jó. Nánya leguggol a keréknek támaszkodó Péterhez, simítja a fejét, belenéz a szemébe. Várják a kocsit. Az beáll oda melléjük a gazos, füves homokba, kiugranak ketten, a mentőápoló és a mentőtiszt. A sofőr benn marad. Mindenki köszön, ilyesmi.

Mentőtiszt:

Ön a sérült? Megnézem, jó?
Zoli, hozd a hordágyat légy szíves!

Túrázó férfi:

Várjon, én azóta hátrébb sorolódtam! Közben lett itt egy sürgősségi eset. Szívinfarktus. Kamrafibrillált, reanimáltuk. Tűrhetően van. Lőni mindenesetre tudott.

Mentőtiszt:

Korrekt. Ezt a kötést jobb, ha nem bántjuk, amíg beérünk így megteszi. Ketten lettek? – kiváló, akkor duplájára nő a hatékonyságunk. A fekvő férfi az? Nem néz ki túl jól. Él egyáltalán? De hiszen tiszta vér!

Túrázó férfi:

Vér? Hogyhogy vér?
Nánya! – a mentős azt mondja, a vadász vérzik. Nézd meg légy szíves te is.

Mentőtiszt:

Ő orosz?

Túrázó férfi:

Igen. Orvoskollégám.

Mentőtiszt:

Mégpedig a radiálisból vérzik. Átvágta a csuklóját.
Zoli! – rohanj a táskáért. Hozz infúziót is.

Túrázó nő:

Ó, a csodába! A töröddel!
Mikor felvágtam a nadrágod, csak ledobtam a földre s pont a keze ügyében hevert.

Mentőtiszt:

Itt egy tör, azzal.

Túrázó férfi:

Igen, mondja Nágya. Az enyém. A nadrágom vágtuk föl vele.
Tedd el, Nágya.
Él még?

Mentőtiszt:

Él. Kész csoda. De aligha húzza ki, míg beérünk vele. Szívinfarktus, újraélesztés,
volumenhiány –, hát, meglepődnék, ha kibírná.

Túrázó férfi:

Mit szólsz ehhez az egészhez, Nágya?

Túrázó nő:

Van benne valami törvénytörő. Valami, ami megrázza a lelket. Mindennek
ellenére valahogy szánom.

Túrázó férfi:

Te nem értetted, de az elején beszélt egy vaddisznó vadászatról, azt morzsolgatom
most a fejemben...

Mentőtiszt:

Így ni! – seb átkötve, infúzió bekötve. Gyerünk, kapkodjuk magunkat, hátha
mégis beérünk időben.
Zoli, előbb a vadászt tesszük be, aztán a doktor urat.
A hölgy velünk jön?

Túrázó férfi:

Igen.
Nágya, hozzad!

Mentőtiszt:

Ez mi?

Túrázó férfi:

Jobb, ha nem kérdi. Az útnál áll az autónk, abba kellene betenni. A kolléganő addig majd az ölében tartja.
Minden jót, Sándor!

Juhász:

Maguknak is! Magukra fér.

Mentőtiszt:

Jó. Indulunk. Nyomás!

Író:

Elmentek. Akkor most már megérkezhet a rendőr. Jöjjön az ellentétes irányból, hogy még csak véletlenül se találkozzon a mentővel. Beáll ő is a kocsival a fűre, kikászálódik.

Rendőr:

Szervusz, Sanyi fiam! Te vagy csak itt? Hát Miklós? Meg a támadója?

Juhász:

Az most hosszú volna.

Rendőr:

Mert, mi történt, Sanyi fiam?

Juhász:

Az, Robi bá', hogy ezekkel a birkákkal holnap már nem én jövök ki.

Rendőr:

Hanem ki?

Juhász:

Majd talál valakit a gazda, aki kijöjjön velük. Mindig mindent megtalál.

Rendőr:

És te?

Juhász:

Ismeri a Jani haveromat a szélső sorról?

Rendőr:

Persze, hogy ismerem. Aki Németben dolgozik.

Juhász:

Azt. Húskombinátban. Mennyiszer hívott, hogy jó a pénz, meg minden, hát este rácsörrentek, készítheti nekem a helyet.

Rendőr:

Mégis, mi a keserves úristen történt itt?

Juhász:

Miklós bátyám lelőtte egy orosz pár kutyáját – akiről aztán kiderült, hogy csak a nő orosz – pedig tudta, hogy az övéké a kutya. Amikor azok rohantak ide, belelőtt a férfiba. Mondjuk, annak a kezében volt egy jókora dikics, de vagy harminc méterről puffantott rá. Állítólag épp ettek, azért volt a kezében. Mindegy. Később Miklós bátyám elájult, nyilván az idegtől, meg a melegtől, ez a kettő meg életre masszírozta, mert hogy orvosok. Ha hagyják, ott halt volna meg. Később, már a kocsi mellett fekvé, ott, ahol a vér látszik, Miklós bátyám megint megpróbálta lelőni a fickót, csak hogy gyöngé volt már, elhibázta. Aztán meg föl vágta az ereit. Azt észre sem vettük, csak a mentősök, mikor be akarták rakni a kocsiába. Azok mondták, hogy vérben fekszik. Hát, ennyi. A mentős szerint nem éli túl.

Rendőr:

Cifra történet.
Ej, Miklós, ej!
Számíts rá Sanyi fiam, hogy ezt majd jegyzőkönyvbe kell mondanod.

Juhász:

Semmi gond. Mondom.
Aztán meg úgy elhúzó, mint annak a rendje!

Rendőr:

Akkor nekem itt nem sok tennivalóm maradt. Elintézik a kapitányságon.
A fegyvert elviszem.
A kocsiért majd küldetek valakit, álljon be vele Miklósék udvarába.
Na, Isten áldjon Sanyi fiam!

Juhász:

Isten áldja, Robi bá'!
Irigylem a birkáim.
Nem, mégsem irigylem, azoknak ott vagyunk mi. Hogy az ember mindenkinek ott van! Növénynek, állatnak, másik embernek!

Felhasználó:

Él még? Magát nem lőtte le valamelyik megátalkodott szereplője?

Író:

Néha nem könnyű velük.

Felhasználó:

És, véres a keze?

Író:

Véres.

Felhasználó:

Brrr! Maga ennyire kegyetlen?

Író:

Az örömtelenségtől. Nem jött ki velem a strandra. Látja, ha kimegyünk, meg se hallom az egészset. Most ott lubickolnánk, sütkéreznénk.

Felhasználó:

Nekem meg holnaptól nem volna munkahelyem.

Író:

Biztos, hogy ez annyira szörnyű lenne?
Viszont velem töltött volna egy egész délutánt!

Felhasználó:

Ja! Az piszkosul vigasztalna!
Ha én mindenkinek az ötletére csak úgy ugranék!
Kit gyilkolt le?

Író:

Senkit. Vagy hát, majdnem. A vadórt. Adtam neki egy infarktust, meg az erét vágtam fel, aztán kilátásba helyeztem, hogy ettől nyilván elpatkol, a maradék élete a halálvágatja, s kicsivel odébb összerogy majd.

Felhasználó:

Nemhogy reális dolgokkal foglalkozna! Mire jó magának ez az örökös ábrándozás?

Felsőbb én:

Megszólalt a nő. Kétszer kettő az négy.

Író:

Miről kellene írnom? Magáról? Egy epigrammát. Nem, egy haikut, az csak tizenhét szótag.

Felhasználó:

Élcelődik, de rosszul teszi. Holmi oroszokkal, lelőtt kutyákkal babrál, pedig egy éjszaka zárásig nekem van, hogy tízszer is benyúlnak a melltartómba vagy a szoknyám alá. Vághatom hozzá a jópofát. Alig bírok elcsusszanni előlük. Némelyiknek legszívesebben a szemét kaparnám ki. Ez is megér annyit, mint egy kutya.

Író:

Megér. Még beleírhatom.

Felhasználó:

Meg az ajánlatok. A maga strandolása a legártatlanabb közülük. Már majdnem megtisztelő.

Író:

Milyen aranyos így, felpörögve. Már majdnem szép!

Felhasználó:

Igenis szép vagyok, meg kedves is, ha tudni akarja, és azt szeretném, mindezt egyben lássa meg valaki bennem, ne csak azt, ami gömbölyödik, és tíz percre kéne neki.

Nem tudom, kit érdekel a maga színdarabja – ugye azt mondta, színház lesz – ki megy el egy ilyet megnézni? Ki az, aki egy döglött kutyáért kiadja a fél napi bérem? Hát én biztosan nem!

Író:

Mónika, én magát már szinte szeretem.

Felhasználó:

Hagyjon békén!

Azért örülök, hogy nem ült itt hiába.

Ha még marad egy kicsit, visszamegyek pár percre. Szóljon, ha vendég jön.

Író:

Menjen.

Aki kiszolgál, az mind kiszolgáltatót.

*(A színpad elsötétül, az író megvilágítva újságot olvas, kissé fölötte
lazán ücsörög a felsőbb énje.)*

Felsőbb én:

Hah, hát, ezzel megvagyunk! Jöhet az utolsó kép, ahogy épp az újságban olvasod a cikket, némelyik sort hangosan felolvasva.

Író:

Kilötte a vadőr a francia pár kutyáját.

Egy francia házaspár kutyájával európai biciklis túrán vett részt a napokban. A vasúti töltés menti kiserdőnél kávéjukat itták, kutyájukat kicsit szabadjára engedték, az berohant a környező bozótosba, nem sokkal később pedig eldőrdült egy lövés. Odarohantak, a vadőr éppen akkor dobta fel a kimúlt állatot gépjárműve platójára.

A házaspár tiltakozott az eset miatt.

A vadőr állítja, mielőtt lőtt, megkérdezte a kétszáz méterre legeltető juhászt, övé-e az eb, de a juhász nem tudta kié.

A helyszíntre kiérkező körzeti megbízott a vadászati törvény ide vonatkozó részeire utalva büncselekményt vagy szabálysértést nem tapasztalt, a vadőr jogosan lőtt, mert a kutya gazdátlanak tűnt és vadat hajtott.

A vadásztársaság elnöke úgy nyilatkozott, hogy a vadőr azt tette, ami a kötelessége. Szavahihető embernek ismeri őt, aki szerinte becsületesebb annál, minthogy lelőjön egy olyan kutyát, amelyiknek látja a közelben lévő gazdáját.

(Vége)

Az orosz szövegek jelentése

1. Lajka, lapochka moya, poshli! Nu, tische, tische, ryadom!

Lajka, angyalom, menjünk! Na, nyugalom, nyugalom, maradj mellettem!

2. Lajka, gde ti? Kuda pobezhala? Ko mne Lajka, ko mne!

Lajka, merre vagy? Hol szaladgálsz? Hozzám, Lajka, hozzám!

3. Lajka, ko mne! Stoyatj!

Lajka, hozzám! Itt maradsz!

4. Nu chto, lapochka moya, hochetsya probezhatjsya? Ladno, idi, toljko smotri, slishkom daleko ne uhodi!

No, mi van angyalom, szeretnél futni egyet? Jól van, menj, csak messzire ne keveredj el!

5. Lajka! Gde ti, milenkaya? Lajka, Lajka! Ko mne!

Lajka! Aranyom, merre vagy? Lajka, Lajka! Hozzám!

6. Lajka! Begi, kolbasa! Tak i bitj, videlju tebe nemnogo. Lajka!

Lajka! Szaladj, kolbász! Egye fene, adok egy darabot.

7. Idi ko mne, Lajka, idi! Na tebe kusocek manni nebesnoy. Ne uhodi tak daleko!

Gyere csak ide, Lajkám, gyere! Nesze, egy darabka mennyei manna. Ne távolodj el anyyira!

8. Hvatit! Bolshe ne poluchish. Nu, svobodna. Toljko smotri, daleko ne uhodi!

Elég! Nincs több. No, mehetsz. Csak aztán el ne kószálj messzire!

9. Gorjko!

Keserű! (Csókra felhívó kiáltás, pl. lakodalmakban az ifjú párhoz.)

10. Sirnjichki, dranjiki

Túróslepény, krumplislepény.

11. Moya dorogaya! Vozmozhno, esli bolshe kolbasi dala bi tebe, ne ubezhala bi vtoroj raz.

Drágaságom! Talán ha több kolbászt adok, nem rohansz el újra.